

หลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
หลักสูตร การทำบายศรีสู่ขวัญ จำนวน16....ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพ พาณิชยกรรมและการบริหาร
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสวรรคโลก

ความเป็นมาของหลักสูตร

ด้วยบริบทพื้นที่ในอำเภอสวรรคโลกที่ค่อนข้างมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและประเพณี นอกจากนี้ในพื้นที่อำเภอสวรรคโลกยังนิยมปลูกต้นกล้วย เนื่องจากต้นกล้วยเป็นพืชที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วน ทั้ง ต้น ใบ ดอก ผล อีกทั้งในพิธีกรรมต่างๆ ก็มักจะนำต้นกล้วยมาเป็นองค์ประกอบ หนึ่งในนั้นก็คือการทำบายศรีซึ่งส่วนใหญ่จะใช้ใบตองในการทำและคนที่มีความชำนาญด้านนี้ค่อนข้างมีน้อย หลักสูตร การทำบายศรีสู่ขวัญ เป็นการส่งเสริมและอนุรักษ์ประเพณีไทย และเพื่อสร้างรายได้ เป็นอาชีพเสริมในยามว่างจากอาชีพหลัก ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสวรรคโลก จึงสรรหาวิทยากรที่มีชำนาญในเรื่อง การทำบายศรีสู่ขวัญ เพื่อสอนหลักสูตรให้กับกลุ่มชาวบ้าน ประชาชนที่สนใจในอำเภอสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสวรรคโลก ได้นำนโยบายและยุทธศาสตร์ข้างต้นไปสู่การปฏิบัติเพื่อจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการฝึก พัฒนา สาธิต และสร้างอาชีพของผู้เรียนและชุมชนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งเป็นที่จัดเก็บแสดง จำหน่าย และกระจายสินค้าและบริการของชุมชนอย่างเป็นระบบครบวงจร และเป็นการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบใหม่ที่สร้างความมั่นคงให้แก่ประชาชนในพื้นที่ต่อไป

หลักการของหลักสูตร

นโยบายการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดสุโขทัย ประจำปีงบประมาณ 2568 มุ่งเน้นการฝึกหลักสูตรอาชีพ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อการพัฒนาอาชีพในอันที่จะประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ได้จริง หลักสูตร บายศรีสู่ขวัญ เป็นอาชีพอิสระที่ผู้เรียนสามารถนำมาเป็นอาชีพหลักหรืออาชีพรองได้ เนื่องจากเป็นอาชีพที่ผู้สนใจสามารถเรียนรู้ได้ง่ายไม่ยุ่งยาก มีต้นทุนน้อยในการประกอบอาชีพ เพราะเป็นวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น อีกทั้งการทำตก ยังเป็นภูมิปัญญาที่เกิดจากภูมิปัญญาชาวบ้าน ซึ่งเป็นพื้นความรู้ความสามารถที่ได้รับ การสั่งสมถ่ายทอดกันมา นำมาปรับใช้และประยุกต์ใช้รวมกับความรู้ และประสบการณ์ของตนเอง ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง รวมถึงชาวบ้านในท้องถิ่น สืบต่อกันมาจากบรรพบุรุษจนกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตอันยาวนาน

เมื่อมีเวลาว่างหลังจากการเก็บเกี่ยวอาชีพเสร็จแล้ว ก็จะใช้เวลาว่างทำผลิตภัณฑ์ และบางส่วนก็จะทำ เป็นอาชีพเสริม จำหน่ายภายในชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ต่อมาเมื่อชุมชนใกล้เคียงมาเห็นก็ขอซื้อไปใช้ เมื่อชาวบ้านเห็นว่าทำแล้วขายได้ จนกลายเป็นผลิตภัณฑ์ของตำบลไปโดยไม่รู้ตัว

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสวรรคโลก ได้ทำการสำรวจความต้องการของชุมชน พบว่า ชุมชนมีความต้องการที่จะศึกษาและฝึกทักษะอาชีพ การทำบายศรีสู่ขวัญ จึงได้เล็งเห็นความสำคัญและได้พัฒนา หลักสูตร การทำบายศรีสู่ขวัญ เพื่อจัดกิจกรรมการศึกษาอาชีพตามความต้องการของชุมชน

จุดประสงค์

1. เป็นหลักสูตรที่ฝึกอาชีพนำความรู้ไปประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้
2. เป็นหลักสูตรที่ฝึกอาชีพนำความรู้ไปต่อยอดอาชีพเพื่อมีอาชีพและสร้างรายได้

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน 16 ชั่วโมง

ทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ปฏิบัติ 15 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1. บอกช่องทางการประกอบอาชีพ 2. ความสำคัญของการประกอบอาชีพ การทำบายศรีสู่ขวัญ 3. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำบายศรีสู่ขวัญ 3.1 ความต้องการของตลาด 3.2 การใช้แรงงาน 3.3 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ 4. แหล่งเรียนรู้ 5. ทิศทางการประกอบอาชีพการทำบายศรีสู่ขวัญ	1. ช่องทางการประกอบอาชีพ 2. บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำบายศรีสู่ขวัญได้ 3. บอกความเป็นไปได้ในอาชีพการทำบายศรีสู่ขวัญ ได้แก่ การลงทุน ดูแลรักษา ทุน และตรวจสอบได้ 4 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ได้ 5. บอกทิศทางการประกอบอาชีพการทำบายศรีสู่ขวัญ	1.1 วิทยากรให้ความรู้เรื่อง ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำบายศรีสู่ขวัญ 1.2 วิทยากรให้ความรู้เรื่อง ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำบายศรีสู่ขวัญ	1 ชั่วโมง	-
2	ทักษะการประกอบอาชีพ (การฝึกปฏิบัติการทำบายศรีสู่ขวัญ)	เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการทำบายศรีสู่ขวัญ	ขั้นตอนและ วิธีการทำบายศรีสู่ขวัญ 2.1 เตรียมการประกอบอาชีพการทำบายศรีสู่ขวัญ ได้แก่ สถานที่คัดเลือกวัสดุ การทำหรือจัดหาวัสดุ/			15 ชั่วโมง.

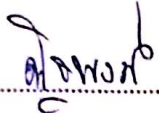
เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการ เรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		<p>อุปกรณ์ในการทำบายศรีสู่ขวัญ และความรู้ที่เกี่ยวข้องได้</p> <p>2.2 สามารถทำบายศรีสู่ขวัญได้</p> <p>1. แนะนำวัสดุอุปกรณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - พาน 18 นิ้ว - ใบตองกล้วยตานี - แม่แม่็ก ลูกแม่็ก - กรรไกร - ตะปู - ดอกบัว - ดอกดาวเรือง - ดอกกรัก - ดอกพุด - ไม้เสียบลูกชิ้น - ด้ายมัดข้อมือ <p>ขั้นตอนและการทำบายศรีสู่ขวัญ</p> <p>1 ฉีกใบตองขนาด 3 นิ้วตามจำนวน</p> <p>2 ม้วนนิ้วให้ได้ตามจำนวนใบสี 3 ชั้น</p> <p>3 เข้าตัวบายศรีให้ได้ 9 นิ้ว=5 ตัว 12 นิ้ว=6 ตัว 16 นิ้ว=8 ตัว 3 ดอกกรักกับดอกพุดเสียบยอดบายศรีและนิ้วใบสีทุกนิ้ว</p> <p>4 ประกอบใบสีแต่ละชั้นแล้วตกแต่งด้วยดอกไม้ ดอกดาวเรืองพันดอกบัวแซม</p>			

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่องการทำบายศรีสู่ขวัญ
2. แบบทดสอบการทำบายศรีสู่ขวัญ

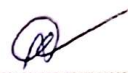
เกณฑ์การจบหลักสูตร

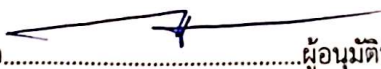
1. ผู้เรียนมีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80
2. ผลการประเมินผ่านไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80

..... วิทยากร
(นายจรัสพงศ์ มหากุล)
ครูผู้สอน / วิทยากร

..... ครู กศน.ตำบล
(นายสมเกียรติ ใจหนัก)
ครู กศน.ตำบล

..... งานพัฒนาหลักสูตร
(นางสาวประภาพร พูลสุข)
บรรณารักษ์ชำนาญการ

..... งานจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
(นางสาวกันธากรณ์ กันทะวงศ์)
ครูอาสาสมัครฯ

ลงชื่อ ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายจรัสพงศ์ ผลนาค)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสุวรรณคโลก